

**ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՐՈԶ ՓՈԿՉԻ ՀՐԱՇԱՓԱՌ ԵՎ ՍՈՒՐԲ
ԾՆՍԴՅԱՆ ՏՈՆԻ ԱՌԹԻՎ ՄԱՅՐ ՏԱԺԱՐՈՒՄ
(1977 թ. հունվարի 6)**

Սիրելի հավատացյալներ,

Այսօր ուրախ են մեր սրտերը բոլոր, որովհետև երկինքը վերստին բերում է մեզ բարի լուրջ Հիսուսի Ծննդյան և Նրա Հայտնության որպես Որդի Աստուծո: Ի պատասխան հրեշտակների մեծ ու սքանչելի այս ավետիսի, արդ բոլորս մանկացած հոգիներով երգում ենք՝ «Փառք հրաշափառ Ծննդյան և Աստուծածայայտնութեան քռ, Տէ՛ր»:

Անցել են դարեր, եկեղ-գնացել են սերունդներ բազում, Բիմնովին փոխվել է այսօր պատկերը մարդկային կյանքի, սակայն մնացել է և մնում է միշտ հմայիչ, միշտ հրամայականորեն այժմեական, պատգամը երկնքի՝ «յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն», որ Հիսուս իր ծնունդով պարզ բերեց աշխարհին, ժողովուրդներին, պատմությանը: Հիսուսի մարդեղությամբ ու Աստվածահայտնությամբ խաղաղության նոր ու վերջնական ոլուտը կնքվեց Աստուծո և մարդու միջև:

Այս իմաստով մանավանդ Հիսուս եղավ ու մնաց «լրումը օրինաց և մարգարեց» ու նաև լրումը մարդկային խոնարի բազմությունների դարավոր սպասումների: Այդ սպասումների տեսանկյունից դիտված, մարդկային ցեղի պատմությունը ամբողջ, մի հերոսական մաքառում է ի խնդիր՝ «խաղաղութեան և ի մարդիկ հաճութեան» աստվածային պատգամի երկիր վրա հաստատման ու կենսագործման: Գուցե ավելի քան այլոր նույնանում են խոսք Աստուծո և երազանքը մարդու:

Այսօր էլ նոյն երազանքն ու նոյն կամեցողությունը բոցավառում են հոգիները բոլոր ազնիվ մարդկանց, բոլոր ժողովուրդների լայն զանգվածների: Մեր աշխարհի բոլոր հորիզոններից, բոլոր մարդկային սրտերից բարձրանում է մի հոգակույտ աղերս՝ զինաթափություն, խաղաղ գոյակցություն, համերաշխ գործակցություն ազգությունների ու պետությունների միջև: Ամա թե ինչո՞ւ, մեզ՝ քրիստոնյաներիս համար ավելի քան երբեք քաղցր

ու դուրիշը է հնչում այսօր սուրբ Ծննդան ավետիսը: Անս թե ինչո՞ւ, նաև մեր օրերին, հաղթականորեն իշխում է աշխարհի խոճի վրա Խշանը Խաղողյան՝ Հիսոս Որդին Աստոծոն:

Սնցիկ պատերազմներից, ավերումներից, կոտորածներից հետո, Ապրիլյան մեծ եղեռնի դժոխքից հազիկ փրկության արին հասած նայ ազգի համար մասնավանդ, չկա ավելի սրբազն իղձ՝ քան խաղաղ ու անվտանգ իր գոյավիճակի պահպանումը և ամրապնդումը, պատագրված մայր հոյի վրա, վերածնված իր հայրենիքի հարազատ դրոշի ներքև: Մեր ազգային բոլոր ազնիկ ու արդար երազանքների կենագործումը պայմանավորված է՝ աշխարհում «խաղաղութեան և ի մարդիկ հաճողեան» հրամայականի ամրոցական հայրանակով:

Մայր հայրենիքում և արտասահմանում քնակվող ողջ հայությունը, կիսումներ թե ունի և՛ պատմական սեփական փորձը, և՛ իրավ հայրենասիրության գիտակցությունը, որ նայ ժողովրդի ու նրա նորաստեղծ ազգային պետության ճակատագրերը, նրանց գոյատևումն ու ծաղկումը, պայմանավորված են արդի Հայաստանի խաղաղ ու ապահով զարգացման ընթացքով, խորհրդային եղբայրացած ազգությունների մեծ ու հզոր միության մեջ:

Եղբայրական սիրո և խաղաղ գործակցության պատգամը հույժ կենական ու այժմեական ենք նկատում նաև Մեր պանդուստ զավակների կրանքի հոգեսր ու մշակութային շինության տեսակետից: Մենք իրեն Հայրապետը ձեր և առաջին սպասավորը մեր սուրբ եկեղեցու, հաճախ մտահոգվում և երբեմն նոյնիսկ տառապում ենք հոգեպետս, ի տես սիյուռքում նայ եկեղեցական-ազգային կյանքու դրսւուվող անմիաբան ու անկարգ արարթների. և ընդհակառակը՝ հրճվում ենք ու միմիթարվում, երբ տեսնում ենք պանդուստ մեր զավակների անխոռվ եղբայրությունը, նրանց համերաշխ գործակցությունը, նրանց շինարար իրագործումները: Հրճվում ենք ու միմիթարվում մեր եկեղեցական կենտրոնների, թեմերի ու համայնքների կրոնական ու մշակութային հոգեշնեն ու հայսպահական իրագործումներով, բարեշան, հոգատար հսկողությանը ներքը թեմակալ առաջնորդների ու հոգեսր սպասավորների, թեմական-եկեղեցական վաշշությանց անդամների, մեծահոգի բարերարների սրտցավ գործակցությամբ: Հատկապես բարձր ենք գնահատում վերջին տաճամյակի ընթացքում Միացյալ Նահանգներում և Եվրոպայում՝ ամենօրյա նայ վարժարանների ծավալվող կազմակերպումը:

Եկեղեցաշինություն և դպրոցաշինություն, համատ ու լեզու, ինչպես պիտի ասեմ՝ լուսահոգի Խաչատոր Արքովյանը, ահա՛ գոյատևման միակ ճշմարիտ ուղին արտասահմանի մեր ժողովրդի ցիրուցան զավակների համար:

Մայր հայրենիքց և ս. Էջմիածնից ողջովն և օրինություն՝ հայապահպան ոգեշնչումով տքնող ու պայքարող մշակներին, վաստակավորներին և կազմակերպիչներին:

Այս Նոր տարվի լուսաբացին մի անգամ ևս կամենում ենք Մեր հայրական հորդորն ուղեկ ի սփյուս աշխարհի ցրված մեր հավատացյալ զավակներին, որ մեան համախումը, աներեղ ու միաբան Հայաստանյաց առաքելական մայր եկեղեցու կենարար օրինությանը ներքն, որ ինչպես հազար վեց հարյուր և ավելի տարիներ շարունակ, նաև այսօր ու զայիք ժամանակակերում մնալու է նայ ժողովրդի միակ հարազատ մայրն ու դաստիարակ պահպան եկեղեցին:

Մեր հորդորն է նաև, որ Մեր պանդուստ զավակները մնան հավատարիմ ու շինարար քաղաքացիները իրենց բնակած երկրների, բայց և նոյն-

բան հավատարիմ ու հոգատար զավակները Հայաստանյաց եկեղեցու, աստվածակառուց սուրբ Էջմիածնին, որը աշխարհի ամենահին ու ամենավավերական քրիստոնեական պումբերից մեկն է հանդիսանում՝ հաստատված Սրբելքի դուռերի առաջ, հայոց հինավորց սուրբ գրական հողի վրա:

Հավատացյալ որդիք Մեր սիրելի, «զիաղաղութեան զիւս երթայք ընդ ամենասին՝ և զարութեան. առանց որոյ ոչ ոք տեսանիցէ զՏէր» (Երր. ԺԲ. 14):

«Ծնորհք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի եղիցին ընդ ձեզ»:

Ծնորհավոր Նոր տարի և սուրբ Ծննդն ու Աստվածահայտնություն: Ամեն:

